

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Комунального закладу вищої освіти
«Луцький педагогічний коледж»
Волинської обласної ради
(протокол № 8 від 30.06.2025)
Уведено в дію наказом ректора
№ 32 від 02.07.2025

Ректор

Петро БОЙЧУК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою
Луцького педагогічного
фахового коледжу
(протокол № 15 від 30.06.2025)
В. о. директора

Оксана ФЕДОРЧУК

**ПОЛІТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ
ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
В КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

Зміст

Вступ.....	3
1. Загальні положення.....	4
1.1. Суть і мета Політики	4
1.2. Сфера дії та відповідальність	4
1.3. Визначення, терміни та скорочення.....	4
1.4. Нормативна база.....	5
1.5. Ціль Політики.....	6
2. Упровадження технологій та систем штучного інтелекту	6
3. Використання систем штучного інтелекту.....	7
3.1. Основні принципи відповідального використання	7
3.2. Шляхи мінімізації потенційних ризиків застосування штучного інтелекту ...	8
3.3. Рівні застосування інструментів штучного інтелекту	10
4. Контроль та відповідальність	11
5. Перегляд Політики.....	11

Вступ

Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) відкриває нові перспективи для вдосконалення освітньої, науково-дослідної та адміністративної діяльності в закладах вищої освіти. Інтеграція ШІ сприяє персоналізації освітнього процесу, підвищенню ефективності управління ресурсами, автоматизації рутинних операцій та активізації наукових досліджень. Разом із цим зростають і потенційні ризики, пов'язані з дотриманням прав людини, захистом персональних даних, запобіганням дискримінації та забезпеченням прозорості роботи алгоритмічних систем.

Використання ШІ має здійснюватися з дотриманням високих етичних та правових стандартів. У Коледжі впровадження таких технологій базується на принципах відкритості, підзвітності та безпеки. Особливе значення надається забезпеченню належного людського контролю за процесами, що автоматизуються, з метою мінімізації ризиків упередженості й технічних помилок.

Відповідно до Регламенту Європейського Союзу щодо ШІ, застосування ШІ в освіті класифікується як діяльність високого ризику. Водночас документ визнає вагомі економічні й соціальні переваги, які надає використання ШІ, зокрема в освітньому секторі.

Етичне й відповідальне впровадження ШІ-систем сприятиме вдосконаленню освітньої практики, підвищенню якості навчального досвіду здобувачів освіти та формуванню в них навичок, необхідних для майбутнього. Для науково-педагогічних та педагогічних працівників це створює умови для підвищення ефективності роботи та впровадження інноваційних підходів до викладання та навчання.

1. Загальні положення

1.1. Суть і мета Політики

Політика впровадження та використання ІІІ (далі – Політика) – це внутрішній нормативний документ, який відображає позицію Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради (далі – Коледж) щодо впровадження ІІІ та визначає основні принципи його відповідального використання.

Метою цієї політики є встановлення чітких правил, рекомендацій щодо впровадження та використання ІІІ в Коледжі для запобігання порушенням академічної доброчесності, підвищення якості освіти та сприяння інноваціям у навчанні, дослідженнях і адміністративних процесах, забезпечення етичних норм та стандартизації застосування ІІІ в академічній діяльності Коледжу та поширюється на всіх учасників освітнього процесу.

Застосування ІІІ в освітньому середовищі Коледжу є інноваційним для таких напрямів:

- інтеграція ІІІ в освітній процес;
- підтримка інклюзивності;
- управління освітнім процесом, моніторинг та оцінювання;
- адміністративна підтримка;
- безперервний професійний розвиток викладачів та адміністративного персоналу Коледжу.

1.2. Сфера дії та відповідальність

Політика поширюється на всіх учасників освітнього процесу: викладачів, здобувачів освіти, адміністративних працівників та інших осіб, що мають доступ до ресурсів Коледжу для використання технологій ІІІ в академічній діяльності, зокрема:

- здобувачів освіти, які використовують ІІІ в освітній, дослідницькій та позанавчальній діяльності;
- науково-педагогічних та педагогічних працівників, які застосовують ІІІ для створення навчальних матеріалів, оцінювання та індивідуалізації навчання, для аналізу даних та проведення досліджень;
- адміністративний персонал, що використовує ІІІ для автоматизації повсякденних завдань, оптимізації управління ресурсами та моніторингу результатів.

Політика використання ІІІ є відкритим документом, доступним для всіх учасників спільноти Коледжу, зокрема здобувачів освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників, адміністративного персоналу.

1.3. Визначення, терміни та скорочення

Галюцинація системи ІІІ (англ. AIHallucination) – неправильні або оманливі результати, які генерують моделі ІІІ. Ці помилки можуть бути спричинені різними факторами, зокрема недостатньою кількістю навчальних даних,

неправильними припущеннями, зробленими моделлю, або упередженнями в даних, що використовуються для навчання моделі.

Генеративний ШІ (англ. Generative AI) – система ШІ, яка, використовуючи генеративні моделі, навчені на великих обсягах даних, здатна створювати новий, оригінальний контент (тексти, зображення, аудіо- та відеоматеріали). Прикладами систем генеративного ШІ є ChatGPT, Copilot, Claude, Gemini, Midjourney, DALL-E, Stable Diffusion та інші.

Промпт (англ. Prompt) – запит, що описує завдання, яке повинна виконати система ШІ. Текстова або вербальна інструкція, яку користувач надає з метою керування або визначення напрямку виходу генеративного процесу. Це може бути запитання, завдання або інше формулювання, яке надає контекст чи вказівки для створення текстового відгуку або виконання завдання засобами ШІ. Промпт використовується для налаштування моделі та уточнення її відповідей чи вихідних результатів згідно з конкретними потребами користувача.

Система ШІ (англ. AISystem) – машинна система, яка на основі отриманих вхідних даних робить висновки щодо того, як генерувати результати (як-от прогнозування, створення контенту, надання рекомендацій або рішень), які можуть впливати на фізичне або віртуальне середовище. Різні системи ШІ відрізняються за рівнем автономності (можливості працювати без втручання людини) та адаптивності (можливості бути гнучким і підлаштовуватися під середовище) після застосування.

Штучний інтелект (англ. Artificial Intelligence (AI)) – як галузь: загальна назва сукупності інформаційних технологій (алгоритмів, методів, підходів, моделей та сервісів), здатних виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського інтелекту. ШІ охоплює широкий спектр підходів, зокрема тих, що ґрунтуються на навчанні, логіці, пошуку та ймовірнісному міркуванні; як інструмент: організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можливо виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів досліджень й алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі ухвалення рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань. Також термін «ШІ» використовують як синонім терміна «система ШІ».

ШІ-грамотність (англ. AILiteracy) – розуміння учасниками освітнього процесу основних принципів відповідального застосування систем ШІ, володіння навичками розпізнавання, коли використовується ШІ, усвідомлення його обмежень та ризиків, пов'язаних з невідповідальним використанням.

Більшу кількість термінів викладено в Словнику термінів у сфері штучного інтелекту.

1.4. Нормативна база

Політика є рамковим документом, який служить основою для створення детальних інструкцій, політик і процедур на рівні підрозділів Коледжу і розроблена відповідно до:

- Artificial Intelligence Act Європейського Союзу (Закон про штучний інтелект), що визначає гармонізовані правила для безпечного та відповідального впровадження штучного інтелекту;
- Законів України;
- нормативних документів уряду України, зокрема «Концепції розвитку ШІ в Україні», схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 р. № 1556-р;
- рекомендацій Міністерства цифрової трансформації України та Міністерства освіти і науки України щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти (квітень 2025);
- міжнародних практик із регулювання та використання ШІ в освітніх і дослідницьких установах.

1.5. Ціль Політики

Забезпечити уніфіковані підходи до ефективного, прозорого й відповідального використання систем ШІ в освітньому процесі, у науковій, мистецькій та інноваційній діяльності Коледжу, а також у процесі управління закладом.

2. Упровадження технологій та систем штучного інтелекту

Упровадження технологій ШІ в Коледжі забезпечується такими складовими:

- розробка внутрішніх політик щодо використання ШІ: розроблення правил і процедур використання ШІ в освітній, науковій і адміністративній діяльності Коледжу;
- періодичний перегляд і оновлення внутрішніх політик відповідно до нових нормативних актів і технологічних змін;
- інтеграція використання ШІ в стратегічні плани та програми розвитку Коледжу, зокрема освітню діяльність, наукові дослідження та управлінські процеси;
- визначення ключових цілей і показників ефективності для оцінювання впливу ШІ на цифрову трансформацію;
- розроблення механізмів фінансової підтримки впровадження та розвитку ШІ-рішень;
- забезпечення надійної технічної інфраструктури для ефективного впровадження систем ШІ;
- підготовка науково-педагогічних та педагогічних працівників, здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу до ефективного використання ШІ шляхом проведення практичних тренінгів, навчання здобувачів освіти відповідальному використанню ШІ, розвитку критичного мислення та оцінювання ризиків, залучення зовнішніх експертів для проведення майстер-класів та воркшопів із сучасних технологій ШІ.

3. Використання систем штучного інтелекту

3.1. Основні принципи відповідального використання

Використання систем ШІ у Коледжі ґрунтується на таких ключових принципах:

1. Доступність.

Забезпечення рівного доступу до технологій ШІ для всіх категорій користувачів, включно зі здобувачами освіти, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, а також особами з особливими освітніми чи фізичними потребами.

2. Законність і прозорість.

Використання систем ШІ повинно відповідати чинному законодавству України та міжнародним нормам, із забезпеченням відкритості процесів їх застосування, зокрема:

- використання легальних і сертифікованих рішень – застосування лише тих систем ШІ, які відповідають встановленим нормативним вимогам;
- інформування користувачів – надання здобувачам освіти, науково-педагогічним та педагогічним працівникам, адміністративному персоналу чіткої та доступної інформації про функціонування, можливості та обмеження відповідних інструментів;
- безпека та конфіденційність – збір, обробка і збереження персональних даних має здійснюватися відповідно до законодавства про захист персональних даних. Участь здобувачів освіти у таких процесах вимагає обов'язкового інформування батьків, опікунів або самих здобувачів, а за потреби – надання згоди. Категорично забороняється введення конфіденційної, особистої чи академічної інформації до ШІ-систем без відповідного дозволу.

3. Етичність.

ШІ має використовуватися виключно з метою сприяння суспільному благу, з повною повагою до етичних норм. Забороняється будь-яке застосування ШІ, яке може призвести до соціальної шкоди, нерівності в доступі до освітніх ресурсів або порушення морально-етичних засад.

4. Людський контроль.

Усі результати, отримані за допомогою ШІ, підлягають обов'язковій перевірці, осмисленню та затвердженню з боку людини. Рішення, прийняті ШІ, мають бути ретельно проаналізовані з урахуванням обмежень технологій і зі звіркою з достовірними джерелами інформації.

5. Суспільна спрямованість.

Пріоритетне впровадження ШІ має бути зосереджене на сферах, що підвищують якість освітніх послуг, сприяють поширенню знань і ефективному управлінню ресурсами. Заборонено використання ШІ для створення фейкових матеріалів, маніпуляцій, шахрайства, залякувань, переслідувань чи інших форм неприйнятної поведінки. Створення або поширення дезінформації, шкідливого чи образливого контенту за допомогою ШІ є недопустимим.

6. Педагогічна доцільність.

Системи ІІІ мають застосовуватися виключно як допоміжний інструмент, що сприяє досягненню освітніх цілей, підвищенню якості навчання та розвитку академічної доброчесності. Вони не повинні замінювати традиційні методи викладання, а використовуватися відповідно до цінностей інклюзивності, поваги та наукової добрпорядності.

7. Відповідальність і доброчесність.

Застосування технологій ІІІ має ґрунтуватися на принципах чесності, самостійності та критичного мислення. Усі випадки використання ІІІ в навчальній, дослідницькій чи проєктній діяльності мають бути задекларованими. Науково-педагогічні та педагогічні працівники несуть відповідальність за визначення допустимих меж використання генеративного ІІІ, надають відповідні роз'яснення і встановлюють правила застосування таких технологій у межах освітнього процесу.

3.2. Шляхи мінімізації потенційних ризиків застосування штучного інтелекту

З метою зменшення ризиків, пов'язаних з використанням систем ІІІ передбачені такі дії:

Потенційні ризики	Рекомендації щодо мінімізації ризиків
Нерівність доступу до технологій та темпів упровадження ІІІ	Забезпечити доступ до систем ІІІ для всіх здобувачів освіти, зокрема з обмеженим доступом до інтернету або застарілими пристроями. Надавати альтернативні способи доступу до інформації та підтримки для здобувачів освіти, які не можуть використовувати системи ІІІ.
Несправедливість та упередження систем ІІІ	Вибирати інструменти ІІІ, які забезпечують належний рівень прозорості в процесі генерування результатів для своєчасного виявлення та усунення упереджень. Передбачати людську оцінку перед прийняттям, розповсюдженням або виконанням будь-яких рішень, отриманих за допомогою ІІІ. Інформувати користувачів про потенційну можливість упередженості та галюцинацій систем ІІІ, щоб вони могли вибирати та використовувати ці інструменти більш виважено.
Порушення приватності, конфіденційності та безпеки даних	Вибирати системи ІІІ, які забезпечують належну прозорість щодо того, які дані збираються та як вони використовуються. Збирати лише мінімальну кількість даних, необхідних для роботи системи ІІІ. Навчати здобувачів освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу щодо важливості приватності, конфіденційності та безпеки даних.
Порушення етики	Планувати заходи для запобігання цькуванню,

використання систем ІІІ	кібербулінгу та іншим формам онлайн-ризиків. Надавати чітке посилання на джерело авторських матеріалів, які використовуються в системах ІІІ. Навчати здобувачів освіти важливості авторського права та поваги до чужої інтелектуальної власності. Заохочувати здобувачів освіти створювати оригінальний контент, а не використовувати чужі матеріали без дозволу.
Недостовірність/ неправдивість відомостей, галюцинації систем ІІІ	Навчати здобувачів освіти критично оцінювати інформацію, яку вони отримують із систем ІІІ, пояснювати принцип роботи систем ІІІ, їхніх можливих упереджень та галюцинацій. Передбачати людську оцінку перед прийняттям, розповсюдженням або виконанням будь-яких рішень, отриманих за допомогою ІІІ.
Залежність від технологій, недостатня когнітивна стимуляція	Збалансовано використовувати технології для доповнення та підтримки ефективних методів навчання. Відстежувати та оцінювати вплив ІІІ на процес навчання та результати здобувачів освіти.
Втрата людського фактора	Заохочувати особисту взаємодію та співпрацю між здобувачами освіти, науково-педагогічними та педагогічними працівниками. Розвивати емоційний інтелект здобувачів освіти. Застосовувати людську перевірку коментарів та оцінок робіт здобувачів освіти, запропонованих системами ІІІ.
Недостатній контроль використання систем ІІІ	Убезпечити дані здобувачів освіти від несанкціонованого доступу, використання та розкриття. Не використовувати дані здобувачів освіти для інших цілей, крім освітніх. Регулярно моніторити використання систем ІІІ, щоб переконатися, що вони відповідають усім вимогам. Оцінювати ефективність використання систем ІІІ в освітньому процесі.
Складності опанування систем ІІІ	Вибирати прості у використанні та інтуїтивно зрозумілі інструменти ІІІ, які не потребують глибоких технічних знань. Забезпечити постійне навчання та професійний розвиток щодо використання систем ІІІ в освітньому процесі. Підтримувати освітні спільноти для обміну досвідом використання ІІІ.
Недостатня компетентність науково-	Забезпечити постійне навчання та професійний розвиток щодо використання систем ІІІ в освітньому

педагогічних та педагогічних працівників щодо використання ШІ, зокрема для навчання здобувачів освіти	процесі. Підтримувати освітні спільноти для обміну досвідом використання ШІ. Брати участь в освітніх онлайн-спільнотах для обміну досвідом використання ШІ. Відстежувати та оцінювати вплив використання ШІ на навчальні досягнення здобувачів освіти. При використанні інструментів ШІ для генерування навчального контенту перевіряти його відповідність цілям та очікуваним результатам навчання, психоемоційним і віковим особливостям здобувачів освіти.
---	--

3.3. Рівні застосування інструментів штучного інтелекту

Кожна кафедра аналізує специфіку своїх освітніх компонентів і визначає відповідну позицію щодо використання генеративного ШІ. Позиція може бути обраною на власний розсуд.

Рівень застосування	Опис	Вимоги до покликань
Рівень 0: ШІ не застосовується.	Завдання має виконуватися без застосування інструментів ШІ. Порухення вимоги вважається проявом академічної недобросесності.	Покликання не потрібне.
Рівень 1: ШІ застосовується для генерування ідей та структурування.	ШІ можна використовувати для початкового мозкового штурму, створення структури та генерування ідей для покращення роботи. В інформаційному продукті, створеному в результаті виконання завдання, не повинно бути вмісту, згенерованого ШІ.	Необхідно вказати, що використовувався ШІ.
Рівень 2: ШІ застосовується для редагування створеного людиною вмісту.	ШІ можна використати для покращення якості інформаційних продуктів, створених у результаті виконання завдання. ШІ не можна використовувати для створення нового вмісту.	Необхідно вказати, що використовувався ШІ.
Рівень 3: ШІ є інструментом для виконання завдання, відповідно до вказівок науково-педагогічного та педагогічного	Цей рівень вимагає критичної взаємодії з контентом, створеним ШІ, та оцінювання його результатів. Користувач відповідає за забезпечення людського контролю та оцінювання вмісту, створеного ШІ.	Необхідно вказати систему ШІ, за допомогою якої був згенерований контент, дати генерації та промт, який

працівника.		використовували для генерації контенту.
Рівень 4: Широке застосування ШІ з людським контролем.	Інструменти ШІ можна використовувати на різних етапах роботи. Водночас ШІ повинен бути помічником для посилення творчого потенціалу людини, а не для повної заміни. Користувач відповідає за забезпечення людського контролю та оцінювання вмісту, створеного ШІ.	Необхідно вказати систему ШІ, за допомогою якої був згенерований контент, дати генерації та промпт, який використовували для генерації контенту.

4. Контроль та відповідальність

Кожен структурний підрозділ та учасник освітнього процесу несе відповідальність за впровадження Політики використання ШІ в межах своєї діяльності.

У Коледжі визнається академічно нечесним використання ШІ, при якому порушуються принципи доброчесності та етики досліджень, наприклад:

- видання тексту, згенерованого ШІ, або перефразованого ШІ вмісту інших джерел за власну роботу. Використання ШІ для автоматичної генерації текстів або перефразування наявного контенту без належного оформлення джерел порушує принципи авторства та вважається плагіатом;
- переопрацювання засобами ШІ власної статті автора з метою повторного видання як нової статті. Використання ШІ для перетворення вже опублікованої роботи автора з метою створення вигляду нової публікації порушує самоідентифікацію в науковій роботі;
- створення неправдивих даних і представлення їх як підтвердження власних досліджень (фабрикація даних). Генерація ШІ неправдивих даних та їх використання як підстави для наукових висновків є серйозним порушенням академічної доброчесності та може викликати негативні наслідки для якості досліджень та репутації дослідника.

Коледж рішуче виступає проти будь-яких проявів неправомірного використання технологій ШІ та підтримує створення освітньо-наукового середовища, побудованого на прозорості, доброчесності та високих стандартах наукової етики.

5. Перегляд Політики

Політика використання ШІ є динамічною та адаптується до змін у технологіях і законодавстві.

Періодичне оновлення Політики:

- проводиться регулярний аналіз відповідності чинної Політики сучасним вимогам, зокрема новим технологічним досягненням та законодавчим змінам;

- вносяться зміни до Політики на основі результатів моніторингу та оцінювання етичності.

Аналіз зовнішніх чинників:

- враховуються міжнародні рекомендації і стандарти;
- проводиться аналіз тенденцій розвитку ІІІ в освіті для своєчасного впровадження передових практик.

Залучення зацікавлених сторін:

- організовуються консультації з представниками здобувачів освіти, науково-педагогічних та педагогічних працівників і адміністративного персоналу для обговорення змін у Політиці;
- враховуються інтереси всіх учасників освітнього процесу для забезпечення балансу між інноваціями та відповідальністю.

Процедура перегляду Політики:

- остаточні зміни в Політику приймаються Вченою радою Коледжу, затверджуються ректором Коледжу та оприлюднюються на офіційному сайті Коледжу.

Розроблено

Адміністратор бази даних Google Workspace

Тарас ЛЕХІЦЬКИЙ

Начальник

навчально-методичного відділу

Ірина КОВАЛЬЧУК

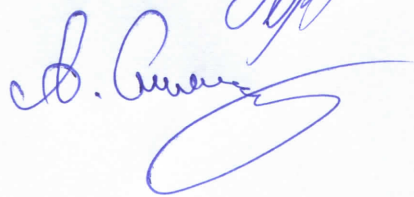
Погоджено

Проректор з навчальної роботи

Наталія БОРБИЧ

Юрисконсульт

Артем СМОЛЮК